

Katowice, 04.03.2024 r.

dr hab. Anna Waluga
Akademia Muzyczna im. Karola Szymanowskiego
w Katowicach
Katedra Edukacji muzycznej i rytmiki

Recenzja

pracy doktorskiej mgr Justyny Woszczak na temat:

**Nabywanie kompetencji zawodowych muzyka
w procesie zintegrowanego kształcenia muzyczno-językowego**
napisanej pod kierunkiem dra hab. Anny Kalarus
oraz promotora pomocniczego dra Krzysztofa Piotrowskiego
Akademia Muzyczna im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie

Autorka, przedstawionej do recenzji pracy doktorskiej, Pani mgr Justyna Woszczak posiada wszechstronne wykształcenie, na które składa się licencjat z filologii angielskiej oraz tytuł magistra w specjalności nauczanie przedmiotów teoretyczno-muzycznych, uzyskany w Krakowskiej Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego. Zdobyte wykształcenie stało się inspiracją do poszukiwań nowych obszarów dla edukacji muzycznej, szczególnie tej zmierzającej do wykształcenia zawodowych muzyków, co ma miejsce w polskim szkolnictwie muzycznym II stopnia.

Pierwsze doświadczenia pedagogiczne Autorka zdobywała ucząc przedmiotów teoretyczno-muzycznych w różnych szkołach muzycznych. Była nauczycielką poszukującą nowych i skutecznych metod nauczania, które wychodziłyby poza obowiązujące standardy. Biorąc pod uwagę realia współczesnej edukacji okazało się, że niewystarczający jest rozwinięty warsztat muzyczny, ale potrzebna jest wiedza wszechstronna, szczególnie kompetencje językowe. Zdobyć ich otwiera bowiem nauczycielowi drogę do kontaktów z międzynarodowym środowiskiem muzycznym i

umożliwia swobodną komunikację. To skłoniło Autorkę do poznania i zastosowania w praktyce, a w konsekwencji, zbadania skuteczności metody, która w wielu krajach zagościła już w systemach edukacyjnych. Mowa tu o nauczaniu muzyki poprzez język obcy. W oryginale - *Content and Language Integrated Learning (CLIL)* co oznacza *Zintegrowane nauczanie przedmiotowo-językowe*. Metoda CLIL i jej zastosowanie do nabywania kompetencji zawodowych muzyka w procesie zintegrowanego kształcenia muzyczno-językowego, stała się podstawą naukowego opracowania, czego efektem jest recenzowana praca doktorska. Pracę tę można uznać za nowatorską, stanowi bowiem pierwszą próbę zastosowania metody CLIL w szkolnictwie muzycznym w Polsce.

Objętość pracy wraz z bibliografią wynosi 160 stron; aneksy 33 strony. Praca składa się z dwóch części: teoretycznej (90 stron) i badawczej (70 stron), wniosków, zakończenia, bibliografii (113 pozycji), w tym obcojęzycznej. W części teoretycznej Autorka próbuje zanalizować tak złożone zagadnienie jakim są relacje pomiędzy językiem a muzyką, a także szuka odpowiedzi na pytanie: czy muzyka jest czy nie jest językiem, a nawet, czym tak naprawdę jest muzyka. W tym celu przywołuje argumenty wielu teoretyków muzyki i filozofów, wskazujące na rozbieżne podejścia i brak jednoznacznych definicji. Wielość interpretacji pojęcia „język” oraz użycie go w różnych kontekstach, powoduje bałagan terminologiczny i nie skutkuje odpowiedzią na stawiane pytania. W podsumowującym zdaniu, chcąc wybrnąć z kłopotliwej sytuacji tworzy konkluzję, którą stwierdza, że "procesy poznawcze występujące w percepcji muzyki i języka nadają jej **w pewnym stopniu** charakter językowy" (s.17). Śmiem twierdzić, że Autorka ma świadomość trudnych, bo niejednoznacznych interpretacji i definicji stosowanych pojęć. Niepewność Autorki powinna rozwieść cytowana przez Nią myśl Hansa Eggebrechta zamieszczona w szkicu *Czy istnieje muzyka „po prostu”*, którą stwierdza, że: „[...] nie uda się w pełni rozwiązać problemu, czy istnieje muzyka »po prostu« i czym ona jest. Nie sposób go rozwiązać raz na zawsze”.

Jako kolejne rozważania teoretyczne, Doktorantka wybrała teorie lingwistyczne, które rozpatrują muzykę w kategoriach językowych i które służą do mówienia o muzyce. Należy podkreślić, że Autorka włożyła wiele wysiłku docierając do licznych źródeł, w tym obcojęzycznych, na podstawie których próbowała opisać różne teorie lingwistyczne, wykorzystywane do analizy dzieła muzycznego. Wprowadzenie tego zagadnienia i rozpatrywanie jego związku z tematem, celem i założeniami pracy, budzi moje wątpliwości. Wspomniane teorie mają ścisły związek z analizą dzieła muzycznego, która to analiza nie jest ani istotą procesu kształcenia, a więc dydaktyki, ani metodyki nauczania związanej z nauką języka angielskiego i jego wykorzystaniem w zintegrowanym nauczaniu przedmiotowo-językowym. Wątpliwość tę wzmacnia brak konkluzji kończącej niemal 30 stronicowy

rozdział pierwszy, która w jakimś stopniu mogłaby wskazać na związki z prowadzonymi badaniami. Odnoszę wrażenie, że ta część pracy (tematyka różnych teorii lingwistycznych analizy dzieła muzycznego), nieco przerosła Autorkę. Zagadnienia te są trudne, niejednoznaczne i wymagają głębokich studiów. Kwestia ta wymaga dyskusji z Autorką i odpowiedzi na pytanie: czy celowe było opisanie teorii lingwistycznych stosowanych do analizy dzieła muzycznego oraz jaki związek mają z zastosowaną metodą CLIL? (1.4...s.23). Trudno nie zwrócić uwagi na nagminnie pojawiający się w tej części pracy błąd językowy, polegający na niewłaściwym użyciu spójnika „i” w następujących konfiguracjach słów: „porównanie języka i muzyki”; „analogii języka i muzyki”; „podobieństwo języka i muzyki”. Koniecznie błąd ten należy poprawić.

Podrozdział 1.5, (s. 32), to nowe zagadnienie, o wiele bliższe tematowi pracy, które notabene powinno stanowić nowy rozdział. Tym razem zagadnienia analogii między muzyką a językiem Autorka przedstawia z perspektywy psychologii. Przejrzyście przeprowadza czytelnika przez etapy rozwoju zdolności muzycznych, porównując je do zdolności językowych. W rozdziale drugim, opracowanym na dwudziestu stronach, Doktorantka objaśnia założenia realizacji CLIL *Zintegrowanego nauczania przedmiotowo-językowego*. Po naświetleniu przebiegu drogi kształcenia muzyka zawodowego, uzasadnia wybór szkoły muzycznej II stopnia jako miejsca swoich badań. W dalszej części przedstawione zostają najistotniejsze cechy metody, jej definicje, w tym własna oraz cztery ważne praktyczne zasady związane ze stosowaniem tzw. koncepcji 4C (*content* – wiedza, *communication* – komunikacja, *cognition* - umiejętności poznawcze, *culture/community* – kultura, społeczeństwo). Autorka uzasadnia wartości zdobywania nowej wiedzy przedmiotowej wraz z rozwijaniem umiejętności komunikacyjnych, poznawczych oraz umiejętności funkcjonowania ucznia w społeczeństwie. Sięga do światowego piśmiennictwa, co podnosi wartość dokonywanych opisów i daje szansę na przedstawienie szerszych ram mało znanej w Polsce metody. Rozpatrując CLIL w kontekście nauczania problemowego, Doktorantka dostrzega jego ważną rolę w rozwijaniu motywacji ucznia do pokonywania trudności, jakie napotyka podczas komunikacji w obcym języku. To niezwykle mocny atut metody CLIL.

Druga część pracy skupia się na badaniach empirycznych, których efektem jest prezentacja różnych, weryfikowanych dowodów. Aby je osiągnąć, Autorka postępuje zgodnie z etapami badań empirycznych, typowymi dla badań psychologicznych i pedagogicznych, których głównym celem jest „usprawnienie procesu rozwijania kompetencji zawodowych uczniów szkół muzycznych II stopnia” (s.64). Jeśli przypomnieć, że Autorka jest absolwentką kierunku Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej, uwzględnienie w badaniach celu praktycznego jest bardzo istotne. W temacie pracy, jeden z jego członów definiuje grupę badawczą, którą są „zawodowi muzycy”. Rozwój ich kompetencji zawodowych jest sednem zastosowania omawianej metody.

W rozważaniach Autorki pojawiają się jednak zamiennie dwa określenia: „kompetencje zawodowe muzyków” i „kompetencje zawodowe uczniów”. Czy Autorka traktuje te dwie grupy jednakowo? Kwestia ta domaga się wyjaśnienia (s.64). Również nagłe pojawienie się w konstrukcji celu teoretycznego następującej wypowiedzi: „[...] uzyskanie wiedzy na temat analogii między muzyką, a językiem-mową [....]”, wnosi nowe, niewytłumaczone i niestosowane w dalszej części pracy określenie „język - mowa”. Krótkie odwołanie do *Kursu językoznawstwa ogólnego* Ferdynanda de Saussure (s.24) jest zbyt lapidarne i nie wyjaśnia pojęcia. Szkoda, bowiem jest to bardzo istotne dla prowadzonych badań i wniosków praktycznych, dla których istotniejsza jest „mowa” respektująca zasady języka, a nie odwrotnie – sam język.

Punktem wyjścia dla prowadzonych badań jest sformułowanie problemu badawczego. Doktorantka ujęła go w formie pytania. Dla bardziej gruntownego zrozumienia badanego zjawiska przypisała mu pytania szczegółowe, które doprecyzowują jego zakres. Pojawiające się tuż za nimi hipotezy wymagają dyskusji (z Doktorantką), ponieważ twierdzenia w nich zawarte są językową „wariacją” problemów szczegółowych. Poza wspomnianą kwestią czysto językową, warto podkreślić, że hipotezy, w tym główna i sześć szczegółowych wskazują na determinację Doktorantki dążącej do udowodnienia pozytywnych oddziaływań CLIL, w zakresie wspomaganie rozwoju uczniów w obrębie trzech umiejętności: komunikacyjnych, poznawczych i motywujących. Stały się one wyznacznikiem do opracowania wniosków.

Metody, techniki i narzędzia badawcze zostały szczegółowo i obszernie opisane na dziesięciu stronach, w kolejnym podrozdziale. Dowiadujemy się, że podstawową metodą jest eksperyment pedagogiczny (choć na s.77 jednorazowo Autorka używa „naturalny eksperyment pedagogiczny”), wykorzystujący jedną grupę eksperymentalną i dwie kontrolne oraz sondaż diagnostyczny. Badaniami zostali objęci uczniowie klas drugich, co Autorka szczegółowo uzasadnia. Techniki badawcze (jest ich pięć), korespondują z wykorzystanymi narzędziami badawczymi. W ich opisie zabrakło odniesienia do aneksu, w którym znajdują się wzory i przykłady technik. Umożliwiłoby to szybkie skonfrontowanie opisu z oryginałem danego narzędzia. Między innymi, załączony jest arkusz obserwacji, którego wykorzystanie nie jest opisane. Porównując go z wzorami zawartymi w literaturze specjalistycznej, widać, że nie spełnia on warunków poprawności. Nie wiemy bowiem, kto prowadził obserwacje, czy Autorka pracy czy towarzysząca w lekcjach nauczycielka przedmiotu, ile zajęć było, czy wszystkie obejmowały pełne lekcje, czy tylko ostatnie 20 minut. Nie wiemy też, w jaki sposób zbierano informacje i dokumentowano postępy uczniów oraz jak wyglądał przykładowy wypełniony arkusz obserwacyjny. To pytania, na które oczekuję odpowiedzi Doktorantki.

Opis i charakterystyka siedmiu narzędzi badawczych są przeprowadzone w sposób rzetelny.

Pięć z nich jest autorstwa Doktorantki. Wśród nich są dwa *Sprawdziany wiedzy i umiejętności*, jeden *dotyczący literatury muzycznej* (s.69), drugi *kształcenia słuchu*. W ich konstrukcji i zaproponowanych zadaniach ujawnia się duża orientacja i wiedza Autorki w zakresie treści programowych przedmiotów teoretyczno-muzycznych, sposobów oceniania uczniów oraz weryfikowania umiejętności muzycznych.

Sprawdzian wiedzy i umiejętności w zakresie literatury muzycznej wzorowany był na *Testach wykształcenia ogólnego* Haliny Kotarskiej, natomiast *Arkusze obserwacji, Portfolio ucznia, oraz dwa Kwestionariusze ankiety* są opracowane przez Doktorantkę. Trzeci *Kwestionariusz – Ja i moja szkoła* jest innego autorstwa. W opisie *Portfolio ucznia* wkradł się błąd przy informacji, że „jest to zbiór wszystkich ćwiczeń i testów osiągnięć”(s.73). W przyszłości Doktorantka powinna zwrócić baczniejszą uwagę na zbyt pochopne operowanie terminologią. Stworzenie testu i jego standaryzacja to długi proces, wymagający specjalistycznej wiedzy i licznych badań. Wszystkie narzędzia zostały opisane i przedstawione w tabelach specyfikacyjnych. Szkoda, że Autorka nie podała przy nich stron, na których występują w aneksie. W jednym z opisów *Kwestionariusza* pojawia się błędne użycie pojęcia „korelacja” (s. 78), – korelacja w nauczaniu jest to łączenie ze sobą treści należących do różnych przedmiotów, a nie jak Autorka pisze ...”korelacja treści nauczania w obrębie przedmiotów”. Błąd ten trzeba poprawić.

Organizacja i przebieg badań to podrozdział 3.6, który, podobnie jak poprzednie rozdziały i następne, posiada śródtytuły. Nie widzę uzasadnienia dla takiej formy wyodrębnienia treści, które należało potraktować jako podrozdziały. Przebieg badań jest przemyślaną koncepcją, ukazującą złożoność problematyki badawczej pracy. Wynika z nich, że sama Autorka prowadziła fragmenty lekcji, w których wprowadzony był element eksperymentalny. Pozostałą część prowadził nauczyciel przedmiotu. Doceniając zaangażowanie Doktorantki w prowadzenie fragmentów lekcji (notabene dopiero w dalszej części pracy dowiadujemy się, że fragmenty te wprowadzono w końcowej części lekcji – ok. 20 minut), nasuwa się pytanie, dlaczego nauczyciele, którzy ...”byli zapoznani z założeniami takiego podejścia dydaktycznego lub posiadali doświadczenie w jego stosowaniu” (s.77), nie zostali dopuszczeni do eksperymentu, a jedynie prowadzili – jak pisze Autorka - pozostałą część lekcji (tu: pierwszą część lekcji!). Należy domniemywać, że prowadzona ona była w języku polskim. Procedura badawcza zawiera szczegółowy opis sposobów wykorzystania narzędzi badawczych. W opisie tym ponownie wkradło się niewłaściwe użycie terminu „test”. Autorka pisze, że „stworzyła własne testy pedagogiczne”, podczas gdy chodziło o sprawdziany (s.79). Na podkreślenie zasługuje wkład Doktorantki w autorskie opracowanie lekcji CLIL dla przedmiotów teoretyczno-muzycznych: *Historii muzyki z literaturą muzyczną* oraz *Kształcenia słuchu*. Tę część pracy (podrozd. 3.7, s. 81-89), wyróżnia rzetelne opracowanie, wskazujące

na świadomość Autorki, że prowadzone badania nie mogą wpłynąć na zaniedbanie realizacji celów edukacyjnych, wyznaczonych dla obu przedmiotów. Autorka nie ukrywa napotkanych w badaniach trudności występujących m.in. w ćwiczeniach praktycznych z *kształcenia słuchu, które* ograniczają możliwości stosowania języka jako narzędzia komunikacji. W takiej sytuacji wykazała się dużą kreatywnością, co zaowocowało twórczym opracowaniem treści lekcji z ciekawymi i przemyślanymi ćwiczeniami (s. 87), wykorzystującymi liczne, ujęte w atrakcyjną formę plansze i „karty”. Ich oryginały zamieściła w aneksie od nr 12 do 20.

Biorąc pod uwagę fakt, że recenzowana praca wpisuje się w problematykę edukacji muzycznej, warto podkreślić kwestie metodyczne, poprawną konstrukcję zadań i ćwiczeń muzycznych, które uwzględniają różne poziomy umiejętności językowych uczniów. Bardzo dobrze, że Autorka zwraca baczną uwagę na to, aby zdobywana przez ucznia wiedza miała wymiar praktyczny. W końcowej części rozdziału trzeciego znajdujemy uzasadnienie wyboru i przedstawienie grupy badawczej oraz syntetyczny opis zebranego materiału empirycznego wraz ze sposobem jego opracowania. Do tego momentu pracy nie znajduję informacji o liczbie wszystkich przeprowadzonych lekcji. Taka informacja, notabene dość zaskakująca, zamieszczona jest dopiero w podrozdziale 4.3. Czytamy tu, że „lekcji eksperymentalnych z *historii muzyki z literaturą muzyczną* przeprowadzono 9, natomiast z *kształcenia słuchu* 11” (s.125). Z czego wynika ta różnica? Rozdział czwarty jest prezentacją i analizą wyników badań. W tym celu Autorka posłużyła się metodą analizy statystycznej, zarówno ilościowej, jak i jakościowej. Procedura opisowa badań przebiega zgodnie z zastosowanymi sprawdzianami. *Sprawdzian wiedzy i umiejętności w zakresie literatury muzycznej* zawiera 6 zagadnień weryfikujących wiedzę i umiejętności uczniów. Wyniki zostały skrupulatnie opracowane pod względem ilościowym. Podobnie przebiegała analiza wyników *Sprawdzianu wiedzy i umiejętności w zakresie kształcenia słuchu*, jednak, co jest zrozumiałe, w tym przypadku dominuje analiza jakościowa. To niełatwe zadanie, z którym Autorka dobrze sobie poradziła. Postarała się, aby opis wyników poszczególnych ćwiczeń i zadań był rzetelny i czytelny. Dlatego we wszystkich możliwych miejscach wprowadziła wykresy, które w skondensowanej formie obrazują opisane wyniki. Kolejna ilościowa analiza wyników przedstawiła kwestię **motywacji do nauki**, zbadaną przy pomocy ankiety *Ja i moja szkoła* E. Zwierzyńskiej. (Nie znajduję w bibliografii pozycji, wskazującej na jej źródło). Badanie motywacji do nauki przedmiotów teoretyczno-muzycznych i języków obcych potraktowała Autorka dość skromnie, formułując jedynie dwa pytania. W porównaniu do 31 pytań ankiety „głównej”, jest to kwestią do dyskusji. Niezwykle ważna dla recenzowanej pracy jest prowadzona obserwacja. Zanim została zanalizowana, pojawia się „Harmonogram lekcji eksperymentalnych”, zawierający tematy lekcji w języku angielskim i polskim, daty jej przeprowadzenia oraz nazwy przedmiotów. Jest to jedyne,

tak syntetyczne, a może nawet zbyt syntetyczne ujęcie podstawowych treści programu lekcji eksperymentalnych. Szkoda, że Autorka nie dołączyła przykładowego scenariusza tych lekcji. Pozwoliłoby to poznać tok lekcji, metody pracy nauczyciela, ćwiczenia, zadania, organizację pełnej jednostki lekcyjnej itp. Trzeba bowiem wziąć pod uwagę fakt, że podobnych przykładów lekcji w polskiej literaturze metodycznej nie znajdziemy. Następnie pojawia się opis zachowania uczniów podczas przebiegu lekcji eksperymentalnych. Dość swobodnie zaprezentowany jest przebieg lekcji, uwzględniający reakcje indywidualne uczniów, trudności językowe, sposoby ich rozwiązywania, zaangażowanie uczniów, ich podejście do przekazywanej wiedzy, reakcje na dzieła muzyczne, i wiele innych. Autorka zwraca również baczną uwagę na kwestie komunikacyjne, które w widoczny sposób ulegają rozwojowi. Również sama aktywność uczniów na lekcjach wskazywała na ich coraz lepsze operowanie zdobytą wiedzą przedmiotową i coraz lepsze posługiwanie się językiem angielskim.

Dalsze opisy, wynikające z przeprowadzonych obserwacji, dotyczą zaangażowania i motywacji do nauki, rozwoju umiejętności poznawczych oraz komunikacyjnych. Są one bardzo osobiste, w wielu przypadkach szczegółowe, wynikające z bezpośrednich, indywidualnych rozmów z uczniami oraz ich reakcji na różne pojawiające się sytuacje. Śmiem twierdzić, że w tej części pracy Autorka czuje się „jak ryba w wodzie”. Widać wyraźnie, że jest to efekt jej wiedzy metodycznej i umiejętności językowych. Tutaj też odkrywa swoją pedagogiczną pasję.

Kolejne analizy brały pod uwagę wypowiedzi nauczycieli *kształcenia słuchu, historii muzyki z literaturą muzyczną oraz języka angielskiego*. Wszyscy dostrzegli wiele wartości, wynikających ze stosowania CLIL na przedmiotach teoretyczno-muzycznych, a swoje wypowiedzi opierali na przykładach zachowania i reakcji uczniów. Nauczycielka języka angielskiego postulowała o stałe prowadzenie takich zajęć. Niezwykle ciekawe są wypowiedzi uczniów. Analiza ich miała charakter ilościowy oraz jakościowy i pod tym względem zostały podsumowane i zinterpretowane. Pracę kończą wnioski. Sposób ich przedstawienia podyktowany został odpowiedziami na sześć postawionych, szczegółowych hipotez badawczych oraz na hipotezie głównej.

Konkluzja

Recenzowana praca autorstwa pani Justyny Woszczak jest wynikiem, z jednej strony wszechstronnego wykształceniu Autorki, z drugiej zaś, jej wiedzy, twórczej i badawczej postawy wobec wdrażania innowacyjnej, w warunkach polskiego szkolnictwa muzycznego metody, *zintegrowanego kształcenia przedmiotowo-językowego CLIL*. Można powiedzieć, że jest to praca pionierska, której naukowe opracowanie wskazuje na potrzebę szerszego zainteresowania

i rozpowszechnienia. Przeprowadzone badania należy potraktować jako pretekst do dalszych, pogłębionych badań.

Powstała praca jest wynikiem zaangażowania Autorki w tworzenie i rozwój koncepcji kształcenia muzycznego, których celem jest wykształcenie artysty muzyka, swobodnie poruszającego się i komunikującego się z otaczającym go światem kultury, biznesu, organizacji życia muzycznego itp. Dyskusyjne początkowe rozdziały teoretyczne pracy, stanowią wyzwanie dla Doktorantki i wymagają bardziej precyzyjnego poszukiwania teoretycznych podstaw dla wybranego problemu badawczego. Ten niedostatek rekompensuje przede wszystkim część pracy poświęcona opracowaniu nowatorskiego programu nauczania, włożonemu wysiłkowi w utworzenie klas eksperymentalnych, kontrolnych, opracowanie sprawdzianów i wiele innych działań. Zachęcam również Autorkę do bardziej uważnego traktowania kwestii związanych z terminologią, logiczną i merytoryczną poprawnością użytych sformułowań oraz poprawienia i ujednolicenia przypisów, (zastosowanie skrótów, m.in.: tamże; dz. cyt. i wiele innych).

Przedstawiona do recenzji praca jest przykładem autorskiego opracowania o charakterze naukowym opartego na wiedzy Doktorantki, źródłach literaturowych oraz wykorzystaniu właściwych dla omawianych zagadnień metod badawczych. Jest również ważnym wkładem w rozwój dyscypliny artystycznej Sztuki muzyczne. Uwagi krytyczne zawarte w treści recenzji nie zmieniają mojej pozytywnej oceny pracy. Biorąc pod uwagę walory naukowe rozprawy, postępowanie badawcze i bogaty materiał empiryczny uważam, że praca doktorska spełnia warunki sformułowane w art. 187 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2023 r. poz. 742 z późn. zm.).

Uwzględniając powyższe spostrzeżenia stwierdzam, że rozprawa doktorska, przedłożona przez mgr Justynę Woszczak odpowiada warunkom ubiegania się o tytuł doktora w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie artystycznej Sztuki muzyczne, zgodnie z ustawą o stopniach i tytule naukowym oraz stopniach i tytule w zakresie sztuki w dyscyplinie artystycznej Sztuki muzyczne. Pracę mgr Justyny Woszczak dopuszczam do dalszego postępowania w sprawie nadania stopnia doktora.

